

פ ר ו ט ק ו ל מ ס' 47 / ב

מישיבת ועדת הכספים מיום ד', כ"ט בטבת תשי"ז -  
2.1.57, בשעה 9.00.

- נוכחו: חברי הוועדה:
- י. גורי - היו"ר
  - מ. חזני
  - ח. רובין
  - י. פורדר
  - י. בן-אהרן
  - י. בדר
  - י. ספיר
  - ז. חודאיב
  - ח. אריאב
  - ז. דייק
  - א. אלטמן
  - א. הרצפלד
  - א. כהן
  - י. אפרחי

- מוזמני:
- מר שרף - הממונה על הכנסות המדינה
  - מר ברוש - נציב מס הכנסה
  - מר טנה - הסוכנות היהודית
  - מר סורוקר - מטעם האוצר
  - מר ספיבק - מטעם האוצר
  - מר בזק - מזכיר הוועדה

- סדר-היום:
1. חוק לתיקון פקודת מס הכנסה
  2. קידום ביצוע חוכנית שיכון עולים

היו"ר י. גורי:  
אני פותח את הישיבה.  
רשות הדיבור למר שרף.

מר שרף:  
הצעת החוק המוגשת כוללת תיקון יסודי אחד וכמה תיקונים טכניים שנסיון הזמן גרמם. נציבות מס הכנסה הכינה לוח המשווה בכל סעיפי החוק שישי שינוי בהם מהו המצב היום ואיך יראה לאחר קבלת השינוי, והשינוי מצויין בפירוט אוחי ובהדגשה. אלך לפי הסדר.

התיקון בטעיף 2 הוא טכני. כאשר היינו מוסדר לנכוח ריבית מחסלום על תעודות חוב לא הבאנו בהשכונ שיכול להיות מצב שבו העיריות יוציאו אגרות חוב. עכשיו אנחנו רוצים לחייב גם אותן לנכות את הריבית בהתאם לחוק. התיקון הוא שבמקום "חברה" ייאמר "גוף מאוגד". אין כאן כל שינוי מהותי.

גם התיקון בתעיף 3 להצעת החוק הוא תיקון טכני. עד עכשיו נהוג הוא שמוסד בעל אופי ציבורי, כלומר מוסד לענייני ח, צדקה, חינוך וחברות הכנסתו פטורה ממס. אולם אם למוסד זה יש עסק ואם המוסד הזה יפתח בכספו בית-מסחר או בית-חרוטה, הרי הכנסתו של אוחן בית-מסחר או בית-חרוטה תהיה חייבת במס לפני שההכנסה עוברת לידינו של המוסד.

בתיקון אנהנו מציעים, שאם המוסד הוא בעל נאמנות ציבורית, כלומר האפוסטרופוס הציבורי מקבל לידי הנהלת עסק כזה, הוא לא יהיה פטור ממס עד שתחברר הבעלות, כמו שהיה עד עכשיו.

בסעיף 3(2). אנו מציעים לפטור ממס הכנסה חלמי' בביח-נער גבוה המשתמש בהוצאה זו לחלום שכר לימוד, ספרים וכו', וכן תשלום שכר דירה. החיודנטים הלומדים באוניברסיטה, ואשר באו ללמוד באוניברסיטה, עובדים עבודה נוספת ואם מטקיעים את שכר העבודה הנוספת לתשלום שכר דירה, ספרים וכו', הכנסתם תהיה פטורה ממס. אבל לא התכווננו לתת פטור לעובדים, למשל, המרוויח 5000 ל"י בשנה, הוא בן 40 והחליט ללמוד; זה יפה מאד מצדו, אבל אם הוא יגיש לנו חשבון שמטלם שכר דירה - והוא גר עם משפחתו בירושלים - לא נוכל לתת לו את הפטור. כדי למנוע זאת אנו מגבילים את ההכנסה, ורק הכנסה שאיננה עולה על 3000 ל"י, למעט את הכנסת אשתו, חיהנה מהפטור.

בסעיף 3(3) - עד עכשיו נער או ילד בן חודש שיש לו רכוש בירושה היה חייב במס הכנסה, דינו כדין כל חושב. אבל אם הכנסתו היא מטכר עבודה, כלומר הוא נער עובד, היה פטור ממס הכנסה עד גיל 18. כעת אנהנו מציעים להגביל את הגיל ל-16. כמובן שלנער כזה יש אוחם ניכויים שיש לבוגר. בבירור שהיה סביב הסעיף הזה הועלתה השאלה מה במקרה שהנר הזה לומד בביח-ספר ערב ויש לו הוצאות לימוד. הוצע להכיר בהוצאות הלימוד של נער כזה, כולן או בחלקן, כהוצאה פטורה ממס. מצד האוצר לא תהיה חת נגדוה למציאת נוסחה המאפשרת זאת.

בסעיף 4(1) - לפי החוק הקיים יכול נר האוצר, באישור ועדת הכספים, לשחרר ממס הכנסה נוספת של שכיר. הכוונה שלנו היתה, שאם אדם יש לו הכנסה נוספת של 100 ל"י, לא כדאי לנו לעסוק בעטיית סומה לשכיר זה, אלא יותר רצוי לאוצר לוותר על המס. העיקר שהיה לנגד עינינו היה שווי של דירה של שיכון עממי - כולל שיכון הסתדרותי או שיכון הוותיקים של הסתדרות - ז.א. לא לרוח גדולות אלא דירה שהשווי הסכמי שלה הוא 60, 70 ל"י, ובגלל ניכוי המס מההכנסה הנוספת הזאת לא כדאי לעסוק בזה. אבל הואיל ואנהנו בלאו הכי סיכמנו שלגבי הכנסה העולה על 3600 ל"י לטנה נעלה סומה, כאן אנהנו מתקנים את החוק וקובעים שני סייגים: א) הכנסתו החייבת במס לא עלתה על סכום שייקבע; ב) ההכנסה הנוספת לא עלתה על סכום שייקבע. זהו תיקון טכני שאינו משנה את כוונת המחוקק.

בסעיף 4(2) אנו באים להסדיר את ענין הפיצויים שמעבירים מגרמניה. פה הכוונה היא שאם אדם מקבל פיצויים או פנסיה מגרמניה או מארץ אחרת, ובארץ הזאת הוא מטלם מס לפי החוק, אבל חייב במה גם פה, כי אין חוזה למניעת כפל מסים, הרי הסעיף הזה מאפשר לנר האוצר לתת הנחה במס או פטור מלא. למעשה אנהנו נוהגים לפי סעיף זה, על הפנסיות המחבלות מגרמניה אנהנו מטילים רק 10% מס, ועל-ידי זה הגדלנו את העברת הפנסיות מ-2 מיליון דולר בחודש לכמעט 2.8 מיליון דולר.

ח. רובין: מהו היסוד המשפטי הפורמאלי?

מר טרף: התיקון הזה, קודם לא היה יסוד חוקי.

בסעיף 5 קטור עם התיקון הגדול. לפי החוק הקיים מנכיה 10% מן המס לשכיר ו-5% לעצמאי אם הוא מטלם 80% מהמס בצורה מסודרת על-ידי מפרעות. כעת אנהנו מציעים לבטל את הפרמיה שניתנת בעד תשלום בזמן, מפני שהרבה מהעצמאיים, ומספרם גדל והולך, מטלמים את המסים שלהם במפרעות בזמן. במקום זה החוק נותן לנו סמכות להטיל קנסות על איחורים בתשלום, אם אין סיבה סבירה לאיחור. אשר ל-5% שניתנו לשכיר כהוצאות, אנהנו מציעים לתת לו ניכוי של 5% מהכנסתו ולא יותר מ-400 ל"י. כלומר, אם הוא מרוויח מעל ל-8000 ל"י לטנה תהיה הבריחה בידו או להגיש חשבון או להסתפק בניכוי הטוטאלי. גם לגבי הכנסות יותר

קטנות אפילו להגיש הטבות, אבל בשיטת הניכויים נבנה את הטבלה על ניכוי של 5% באופן אוטומאטי עד 400 ל"י.

ח. רובינ:

מה פירוש "לא יוחר... ניכוי אחר לפי סעיף קטן (1)?"

מר טרף:

סעיף (1) הוא אותו סעיף בסעיף 11 לפקודה המונה מה מותר להגיש כהוצאה לצורך הכנסה.

בסעיף 6 אנהנו מציעים הגבלה לגבי עמוח הפסדים. יש כאן שתי אפשרויות של עמות: כנגד רווח חוץ 4 שנים וחורף 3 שנים שלאחר מכן. כלומר, במסך 4 השנים הראשונות אם הרווח לא היה מספיק כדי לכסות את ההפסד, אפשר להעביר את ההפסד לשנה השלישית, השביעית והשמינית, אבל בתנאי שההפסד מכוסה מרווח מאותו סוג. כי יכול אדם לבנות עסק מיוחד וייתכן אלה לכיסוי ההפסד. בסעיף זה החשורר הנויכוח מה פירוש שהרווח יהיה מאותו סוג. הכוונה היחה שאם לאדם יש חנות, מהנותו הוא יכול לעמת הפסד של החנות, אבל אם יש לו חנות לנעליים ובית-חרושת לנעליים השאלה היא אם זה אותו סוג מקור. כאן אנהנו מדייקים בהגדרה ואומרים "מאותו מסחר ומלאכה, עסק, משלוח יד או מקצוע לבו נוצר ההפסד". כלומר אם לאדם יש חנות לנעליים ופוחח חנות שניה הוא יכול לעמת, אבל אם יפתח מכולה - אינו יכול לעמת את ההפסד של חנות הנעליים.

ז. טוזאייב:

מהו מצבה של חברה?

מר טרף:

פה כתובאדם כולל חברה. אם החברה נוצרה לפתיחת בית-חרושת לנעליים ופוחחח בית-חרושת שני לנעליים - היא יכולה לעמת; אבל אם היא הקימה בית-קירור לא תוכל לעמת את ההפסד של בית-החרושת לנעליים על-ידי בית-הקירור בעבור 4 שנים. לפני כן תוכל.

אני עובר לסימן 7. אנו מציעים לבטל את תוספת היוקר הפטורה ממס עד ה-1 באפריל 1957 ובמקום הזיכוי של 120 ל"י לחת ניכוי של 1050 ל"י למפרנס. אנהנו מציעים לחת את הניכויים הבאים: 1050 ל"י לרווק עד גיל 35. הרשו לי לומר בסוגריים, כי בארצות הברית ובעוד כמה מדינות מעטות יש רווק ויש רווק; יש רווק שהוא ראש מסקבית ויש רווק שאינו מנהל מסק בית. אם הרווק מוכיח שהוא מנהל מסק בית נוחניה לו הנחה נוספת כאילו היה נשוי או הנחה חלקית. התענינתי בעיית האדמיניסטרציה של ביצוע הוראה זו והחברר ואחח מנקודות המתיחות בין הממשלה ובין האזרחים היא זו, ומכיוון שהממשלה שטט משחדלת למנוע מתיחות כזאת זה עולה לה 10 ביליון דולר. הח לא גוביה יותר מאשר 85-90 אחוז של המס, מפני גלא בודקים אמנם מענה לסנה בודקים אחוז יותר גדול והם מתקרבים למצב בו אנו עומדים עכשיו. כפי שאמרתי אחת מטיבות המתיחות היא בעיית הרווקים, כלומר הקביעה אם הוא מנהל מסק בית או לא. רצינו להמנע מן הצורך להכנס לויכוח עם הרווק, אם יש לו מסק בית או לא, כי זה מחייב את המבקר לבקר פעמיים בבית וזהו אחד הדברים השנואים על האזרח. אנהנו מניחים שלרווק שהוא מנהל לגיל 35 יש מסק בית ונוחניה לו ניכוי נוסף של 250 ל"י.

בסעיף 8 אנו נוחניה ניכוי נוסף לאדם שעבר גיל 60. נחנו לו זיכוי של 60 ל"י לפי החוק הקיים ואנהנו מציעים לחת לו ניכוי של 250 ל"י, כי חשבנו שלכל אדם שעבר את גיל ה-60 יש הנחה ריפוי, ולא חשוב אם הכנסתו עולה על 1500 ל"י או אינה עולה. אם אשה מפרנסת מגיעה לגיל 60 גם היא תקבל את הניכוי הנוסף.

בסעיף 9 אנהנו מציעים שנכה יקבל 325 ל"י ניכוי במקום 90 ל"י זיכוי, ואם אחוז נכוחו עולה על 50 יקבל 500 ל"י ניכוי במקום 120 ל"י זיכוי.

י. ספיר:

זה לא מתאים.

הבטיח הוא שונה ולהחזיר בדיוק אי-אפשר. אנו  
הולכים לפי שיטה אחרת, אבל פחות או יותר

מר זרף:

התאמנו את הסכומים.

בסעיף 10 אנו מציעים לתת ניכוי של 500 ל"י  
עבור אטה במקום זיכוי של 45 ל"י. הזיכוי במס והפטור בתוספת היוקר  
כפי שהיה עד היום העליף את הרווק וקיפח את המשפחה. הפטור של תוספת  
היוקר לא החשב במצב המשפחתי וניתן שווה לרווק שהרוויח 4000 ל"י ולבעל  
משפחה שהרוויח 4000 ל"י. בחוך המשכורת התוספת המשפחתית תופסת מקום קטן  
מאד ויצא לתוספת היוקר פעלה ופועלת באופן מתמיד מבחינת השוואת המשפחה  
הגדולה אל המשפחה הקטנה או כל משפחה אל הרווק באופן אנטי-סוציאלי בזה  
להרווק והמשפחה מכלמיה אותו מס. הפטור פלוס הזיכוי כל הרווק היה שווה  
1280 ל"י ונתנו לאטה עוד 270 ל"י, ביחד 1550 ל"י. זה היה בשנת 1955.  
בינתיים הייתה עליה בתוספת היוקר והסכום גדל.

כאשר השווננו את המצב הקיים לעומת הרצוי  
והאפשרי לקחנו בחור יחוד משפחה עם ילד אחד. אמרנו: מס שמשפחה עם ילד  
אחד מטלמח הוא פחות או יותר נורמלי בחוך כלל המסים. אם תסתכלו בלוח  
תראו שברובריקה של נטוי עם ילד אחד יש הבדלים קטנים בין הסכומים בסוגריים  
ובין הסכומים מחוץ לסוגריים. זה היה צירוף ההתאמה. הכדנו על זוגות בלי  
ילדים והקלנו על משפחות עם שני ילדים. בסעיף זה נאמר שהאטה תקבל 500  
ל"י ניכוי.

מ. חזני: מה היה סכום תוספת היוקר הפטור?

מר זרף: מ-700 עד 1000 ל"י.

ח. רובינ: מה היה בשנת המס 1955?

מר ברוט: המכסימום היה 730 ל"י.

מר זרף: בסעיף 11 אנו קובעים שאם לאטה הייתה הכנסה  
מיגיעתה האיטית - וכאן נגדיר מה פירוט יגיעה  
איטית, ופירוטה מקור הכנסה נפרד - היא תקבל ניכוי נוסף של 500 ל"י.  
ז.א. אם הבעל והאטה עובדים במלך חקלאי או בחנות זהלא נחשב שהיא מקבלת  
הכנסה ממקור נפרד.

ז. סוזאייב: הניסוח מטעה. לפי מה שכתבתי בלשון עובדים  
באותו מוסד כשכירים...

מר ברוט: המטפטים חושבים שאינך צודק, אבל נברר זאת.

מר זרף: אנונו נוחתים לאטה עובדת שיט לה הכנסה נפרדת  
500 ל"י ניכוי נוסף ל-500 הל"י שבעלה מקבל.  
נניח שהיינו מפרידים לגמרי, אוד היה צריך לקבל 1050 ל"י ניכוי והיא -  
1050 ל"י ניכוי. אנו מציעים 1000 ל"י ואנו מציעים להטאיר את ה-500  
ל"י ניכוי לבעל מטני טעמים: א) מטעם אדמיניסטרטיבי, כי זה מקל על  
ביצוע הניכוי, מפני שאם הבעל מודיע שיט לו אטה הוא אינו צריך להטאיר  
אם היא עובדת במקום אחר או לא; ב) הטעם הטני הוא שאם מנוכות 500 ל"י  
ממשכורת הבעל הטוי של המס הוא יותר גבוה. אם היא עברה גיל  
60 היא תקבל עוד 250 ל"י ניכוי. אם היא נכה דינה כדין הנכה, אבל כל  
הניכויים האלה לא יעלו על הסכום שהיא מרוויחה. כלומר, אם היא מרוויחה  
500 ל"י איננה יכולה לדרוש ניכוי העולה על סכום זה.

סעיף זה עורר ויכוחים גדולים. באו חברות  
טובות ואמרו לי שאנחנו מגרשים אותן מעבודתן. מהו המצב? כדי שתעמדו  
עליו הכינונו לוח המראה את המצב הקיים במס. ניקח לדוגמה איש שהרוויח

2400 ל"י והאטה 1600 ל"י וביחד 4000 ל"י; זוג בלי ילדים משלם 304 ל"י מס, עם ילד אחד 256 ל"י, עם שני ילדים 207 ל"י. מפרנס יחיד שהרוויח 4000 ל"י אם הוא בלי ילדים משלם 488 ל"י, אם יש לו חמשה ילדים משלם 192 ל"י. אם ההכנסה היא 5000 ל"י - ואנחנו מחלקים 60% לבעל ו-40% לאשה למי המקובל - הרי זוג עובדים בלי ילדים משלם 454 ל"י, עם שלושה ילדים 357 ל"י ואילו מפרנס יחיד עם שלושה ילדים משלם 668 ל"י ואם יש לו חמשה ילדים - 528 ל"י. אם לזוג יש הכנסה של 6000 ל"י הח מטלמים 662 ל"י מס אז אין להם ילדים ואילו מפרנס יחיד עם שלושה ילדים ועם אותה הכנסה משלם 1127 ל"י ואם יש לו חמשה ילדים - 990 ל"י. בטבלה זו אתה יכולים לראות היורואה זו עד להכנסה של 10000 ל"י.

בשלושה דרכים הגענו למצב זה. הדרך האחת היחה

כאשר נקבע שתהיה חוספת יוקר והעלאת השכר תהיה בדרך כלל חוספת יוקר במקום בדרך של דיון מתמיד על ליכר יסוד. אז נקבע מפתח לחוספת יוקר, הרי הוא הסל הידוע, ז.א. מסק הבית. אמרו: מצרכים מסויימים שהם הכרחיים לקיומו של מסק הבית כאיר מחיריהם יעלו יעלה האינדקס וזה יקבע את העלאת השכר. לא לקחו בחשבון מסק כפול ולא הצוי. אחר-כך קבעו, כחלק מהמדיניות ליצוב המטבע, כי חוספת היוקר תהיה פטורה ממס. יצא שכאשר אחד הרוויח 4000 ל"י וקיבל חוספת יוקר של 100 ל"י הוא קיבל 100 ל"י פטורות ממס ואילו הזוג קיבל 200 ל"י פטורות ממס. זה הלך והצטבר משנה לשנה. אחר כך נתנו 10% הנחה ממס ברוטו עד לסכום מסויימים, אבל לא לקחנו בחשבון שהסכום הזה חל על מפרנס יחיד ולגבי הזוג זה 20%, כלומר 240 ל"י הנחה ממס. כאשר נתנו לפני שנה וחצי הנחה מ-10% עד 20% טוב אמרנו: הנחה לא יוחר מאיר 350 ל"י, אבל לגבי הזוג זה היה 20% עד 50% ולא יותר מ-700 ל"י. שלושת הדברים האלה הצטברו לחשג סוציאלי עצום בטביל 25000 - 30000 מסיקים בישראל שמרוויחים ביחד 8000 ל"י ומטלמים 1174 ל"י מס לעומת המפרנס היחיד שמרוויח 8000 ל"י ומטלם 2515 ל"י כשיש לו שלושה ילדים. אני כשראיחתי את הלוח הזה נדהמתי. הלוח מראה וזהו מצב הסעון חיקון.

יש לי עוד לוח בו אנחנו מראים שלושה מצבים

של זוגות עובדים: זוג עובדים בלי ילדים, זוג עובדים עם ילד אחד וזוג עובדים עם שני ילדים. זוג עובדים בלי ילדים ובעל הכנסה של 6000 ל"י משלם 662 ל"י מס. מי משלם מס כזה? מפרנס יחיד המרוויח 4570 ל"י, אם אין לו ילדים, או 4710 אם יש לו ילד אחד. או ניקח דוגמה אחרת: זוג המרוויח 8 אלפים ל"י משלם 1174 ל"י מס ואנחנו סכום משלם מפרנס יחיד עם שלושה ילדים המרוויח 6050 ל"י.

בלוח אחר שהכינונו אנו מסוויח את המס המשלם

לפי החוק הקיים והמס שישלם לפי חוק המוצע. זוג המרוויח 6000 ל"י והמשלם 662 ל"י מס יצטרך לשלם לאחר החיקון 835 ל"י ואילו מפרנס יחיד בעל אותה הכנסה ישלם 1264 ל"י. לגבי הכנסה של 8000 ל"י זוג משלם 1174 ל"י מס ישלם 1453 ל"י מס לעומת 2190 ל"י מס שישלם מפרנס יחיד בעל אותה הכנסה.

י. ספיר:

הרי בדרגות הכנסה של 8000, 7000, 6000 ל"י יש, לגבי זוג עם ילדים, הקלות במס בהצעות התקונים. כאן אני רואה שזוג לא בלבד שלא ייהנה אלא יצטרך לשלם יותר.

מר שרף:

תלוי כאן מהי נקודת המוצא - האם היא גישה אובייקטיבית של אדק או המצב הקיים. הואיל ונוצר מצב שקטרו את מדיניות השכר עם מס הכנסה - וזה אסר - נוצר מצב משובש שצריך לחקנו. ההבדל בין זוג ויחיד צריך להיות, מפני שלזוג המרוויח 8000 ל"י יש איזו הוצאה נוספת שאין לאיש היחיד המרוויח 8000 ל"י היאלה היא מה צריך להיות ההבדל. הלכנו את הפרט של 100% והוצארנו הפרט של 60%.

**מ. חזני:**  
האם נכון יהיה אם אומר שהתיקון הזה בכל-זאת משאיר פער יותר קטן, והפער יורד עם עליית מספר הילדים. ז.א. אותה אפליה לחוקנה לגבי המפרנס היחיד כאן לא תוקנה,

**מר טרף:**  
זהו דבר תיאורטי. יש מעט זוגות עובדים שיש להם יותר משני ילדים.

אני עובר לסעיף 12 - אשה עוזרת לבעלה בהשגת ההכנסה. כאן עשינו חרגום פשוט של הזיכוי לניכוי - 60 ל"י זיכוי לעומת 250 ל"י ניכוי.

בסעיף 13 אנו מחרגמים את הזיכויים לילדים. לילד הראשון נותנים ניכוי של 250 ל"י, לילד השני 300 ל"י ולכל ילד נוסף 325 ל"י. במקרה של אלמן או גרוש שהילדים נמצאים אצלו, במקום הזיכוי שהיה לו אנו נותנים לו ניכוי כאילו הייתה לו אשה.

בסעיף 14 אנהנו נותנים ניכוי נוסף של 250 ל"י ו-500 ל"י עבור חמיכה בהוריה וקרובים לעומת הזיכויים של 45 ל"י ו-90 ל"י, באותם התנאים שהיו עד כה בלי כל שינויים. סעיף זה הוא רק חרגום של זיכוי לניכוי.

בסעיף 15 אנהנו נותנים במקום 10% זיכוי במס 5% ניכוי מההכנסה. קודם ההכנסה מחקלאות הייתה צריכה להיות 90% מההכנסה הכללית, כעת אנהנו מסתפקים ב-75%. ז.א. אדם שבכלל הכנסתו ההכנסה מחקלאות מהווה 75% הוא זכאי להנחה של 5%. זה שייך גם לבתי-החרושת במסקים. הכוונה היא גם להסדיר את ענין הקיבוצים. בהרבה קיבוצים מפעלי תעשייה יוצרים הכנסה של 20%. לפי החוק כפי שהיה עד כה הם הפסידו את זכותם לקבל ניכוי עבור ההכנסה מחקלאות, דבר שלא נראה בעינינו כמוצדק, והורדנו את האחוז ל-75%.

סעיף 16 דן בילדים או תלויים שהם או דפקטיביים או נכים. לילד משותק נותנים ניכוי של 650 ל"י במקום 85 ל"י זיכוי, ונוחנים פלוס הזיכוי החזרה ההוצאות במוסד. אם ילד כזה עולה במוסד מוכר 1000 ל"י, ואנו מכירים ב-650 ל"י, נכיר בחלק מההוצאות הנוספות.

**א. הרצפלד:** מהו החלק?

**מר טרף:** מחצית.

**מ. חזני:** גר כן בצורת ניכוי?

**מר טרף:** או ניכוי או זיכוי, זה לא חשוב.

סעיף 17 דן בתנאים סוציאליים, אבל יש בו שני שינויים יסודיים. האחד הוא שאנו מקטינים את הזיכוי מ-30% ל-25%, אבל אנו מגדילים את הסכום הכולל עד ל-1200 ל"י. 500 ל"י ניתנות לריפוי, קופת חולים, בטוח לאומי וכד', דבריהם שלאדם כמעט אין עלייה עליהם, ואילו עוד 700 ל"י משאירים לדבריהם שהם ברצוננו של האיש, כגון בטוח זקנה, חסכון וכו'. החסכון לזמן ארוך אינו כלול כאן מפני שהוא כלול בחוק מיוחד והוא הוצא כאן.

בסעיף 18 אנו קובעים איזה חידוש לצורך הניכויים: אם אדם אינו חבר בקופת חולים ואינו חולה, אף-על-פי-כן הוא מקבל 48 ל"י זיכוי בלי שנכנס להטבות. 48 ל"י אלה שוות ל-200 ל"י ניכוי.

סעיף 19 (א) בא להתאים את החוק בכללו לשינויים, ואיפה שנאמר "יותר הזיכויים" ייאמר "יותר הניכויים או הזיכויים".

סעיף 19 (ב) נוגע לקיבוצים ובא לינוח בקשר עם ניכויים - למה רשאית כל יחידת מס?

בסופס המונה לפניכם הולמט סעיף אחד. התיקון בא לומר שרק אם ההכנסה של האטה היא ממקור נפרד היא חשבת כהכנסה של עצמאי. במסך מסותף, בין אם זו הנוח או פנסיון או מסך חקלאי או בית-מלאכה, אם המקור הוא מסותף נותנית 1000 ל"י ניכוי, אבל הילטוב ההכנסה אינו נפרד אלא מסותף.

מר ברוש:

היה צורך לכתוב שחילוב נפרד ניתן רק אם המקור הוא נפרד. אבל יש מקרים שהמקור נמצא

בליטחו של הבעל.

סעיף 20 (1) באלהגדיר את חלוקת הניכויים לילדיה בין האיש והאטה במקרה של זוגות עובדים, והחוצאחמך ראינו בלוחות להגשנו.

בסעיף 20 (2) אין ניכוי.

סעיף 21 בא לקבוע את ליעורי המס. הוואאה מכך מצולמת בלוחות שהוגשו לכם. התיקון היטודי הוא שאנחנו הזזנו את מה שאנחנו קוראים "גרול הקול" של המס שהיה 50%, הזזנו מ-5000 ל-9000 ל"י נעשינו ליעור מכסימלי של 60% במקום הקיים עד כה. אני צריך להדגיש כי אנחנו מבטלים את החוספת המוניציפלית שהיא מגדילה את הליעור בעוד איכס אחוזים, ז.א. החוספת המוניציפלית לא חוסף על 60%.

י. ספיר:

איפה אפשר למצוא את הליעור הכוללי?

מר שרף:

נכין לוח חוסף.

אנחנו מבטלים את ה-6% הניחניה לעצמאיים במקביל לביטול לגבי השכירים וכן מבטלים את החקרה של 60% כאשר המס הכוללי הגבוה ביותר הוא 60%.

סעיף 22 מבטל את הסעיף לפיו ניתנו 225 פרוטות לכל לירה. אבל יש בדעתו של שר האוצר להכניס סעיף במקום זה הקובע במקרים מסויימים אפס רוח של הכרת שעות נוספות.

סעיף 23 בא להכליל גם חברה שקיבלה דמי מפוח ליעודיע על זה ומשלמת 250 פרוטה.

בסעיף 24 (1) איננו מתכוונים להקטין את המס על חברות אלא אנו מציעים: חוספת מוניציפלית לחלק של מס רווחי חברות במקום 250 פרוטה 290.

בסעיף 24 (2) אנו מציעים לבטל סעיף הזומר ואת חברה משלמת דיבידנדה ודיבידנדה זו כלול רווח הון, החלק הזה של הדיבידנדה פטור ממס. קשה לחשב זאת ואנו מציעים לבטל את הסעיף.

מר ברוש:

יש לקרוע סעיפים 24 (2) ו-24 (3) ביחד. פה כתובמה קורה לגבי חברה עם הכנסה מסויימת אם חל עליה רק 25% מס - אם זה יהיה מס רווחי הון או מס הכנסה. במקרים כאלה מוציח המס יהיה מס הכנסה ומחציתו - מס רווחי הון.

מר זרף: בסעיף 25 אנו מרכזים את כל הסעיפים המדברים על אחריות מנהלי החברות לעבירות שנעשו על-ידי החברה. עד עכשיו זה היה מפוזר בכמה סעיפים.

סעיף 26 בא להטות את ענין הגשת הדו"ח עד היום לא ברור מי חייב בדו"ח ומי לא. פה נאמר לכל חברה חוץ חייב להגיש דו"ח, חברה גם אם היה לה הפסד חייבת להגיש דו"ח.

ח. רובין: אני מציע שבמקום "חבר בני אדם" תאמרו "חאגיד".

מר זרף: סעיף 27 קובע אחריות על מנהלים ומעבידים וזה רוכז בסעיף אחר.

סעיף 28 בא להגביל תיקון שנעשה לפני שנתיים. לפני שנתיים נעשה תיקון לחברה המבקשת שיכירו בה כמו חפות, פקיד הלומה יכול להכיר בה ואפילו לערער בפני בית-המשפט. אנו מציעים להגביל סמכות זו; אם זו חברה ואין בה יותר מ-5 בני אדם או היא חברה להחזקת בתים - שני הסיגים כאחד.

סעיף 29 הוא תיקון טכני.

הוא הדין לסעיפים 30 ו-31.

סעיף 32 בא לבטל את ההגבלה על 4 שנים להגשת משפט. אנו מציעים להזמן יהיה 6 שנים במקום 4. 6 שנים אלה מותאמות לחוק הפלילי וכן לתקופה טובה אפשר לפתוח שומה.

סעיף 33 בא במקום שני סעיפים שבוטלו קודם וסדיברו על אחריות על מנהל ומעביד. סעיף זה מאחד את הוראות הסעיפים ההם.

סעיף 34 נוסח באופן מוטעה. יש למחוק את המלים "שיעורי המס הנקובים" ולכתוב "הניכויים והזיכויים לפי פקודה זו רשאי שר האוצר לסנותם בצו". אנחנו נוסיף סעיף שהצו לא יכנס לחקפו אלא לאחר שאושר בהחלטת הכנסת. לא נצטרך להביא חוק לקריאה ראשונה, אלא שר האוצר יגיש את הצו לוועדת הכספית, היא תדון בו ותעבירו למליאה.

י. ספיר: מה בין זה לבין חוק?

מר זרף: האוצר חייב שאנחנו נעשה כל שנה התאמה של חוספת היוקר ונכליל אותה בניכויים, כדי למנוע הצטברות שיבושים. אבל זאת נעשה בחודש האחרון, בסוף פברואר, ואנו רוצים שהכנסת תחליט על הניכויים. אולם ברצוננו להמנע מהתהליך הארוך של הגשה לקריאה ראשונה, הנחה של שולחן הכנסת, פרסום ברשומות, ולכן נציע צו מאושר על-ידי הכנסת. אנו הולכים בנידון זה בעקבות הפרלמנט השבדי, אשר קובע כל שנה את מס ההכנסה.

תוכנית לקידום בניית שיכון עולים

מר טנה:

כידוע הוחלט, לקראת העליה הגדולה, להקים 12,000 יחידות דיור לשיכון עולים. במועד לחיאום, המועד המשותף לממללה ולטוכנות היהודית, הוחלט עד כה על עליית 70,000 עולים, בחלקם מאירופה. בחישובים שנעשו הובאו בחשבון 5.5 נפשות למספחה מצפון אפריקה, אבל אם מדובר על עולים מאירופה ברור שהממוצע לא יעלה על 4 נפשות. במליון אחרות דרושות לנו 17,500 יחידות דיור, בלי להביא בחשבון את העליה בשנת 1958. כעת יש לנו 3,000 יחידות דיור, ישנה החלטה להקים 1,200 צריפונים ויש חידושים שונים לעוד 1,000 יחידות. כלומר, עלינו לבנות 12,000 יחידות בשנת 1957 כדי להגיע למספר הכולל של 17,500 יחידות דיור.

12,000 היחידות אנו מעריכים ב-4,200 ל"י היחידה, ז.א. נחוצים 50 מיליון ל"י. ממטלה ישראל היתן לטוכנות היהודית הלוואה של 18 מיליון ל"י, מהם יופיעו בתקציב החדש 10 מיליון ל"י, בתקציב הפיתוח, ובצורה של חומרים, הנמצאים במחסני אגף השיכון, יינחנו עוד 8 מיליון ל"י. הטוכנות מתחייבת להזיר לממטלה 10 מיליון דולר החל מאוקטובר, וכן תסתף בתוכנית זו ב-32 מיליון ל"י. הביצוע יהיה בידי אגף השיכון והוא גם המחננון וגם המבצע.

אני חייב להוסיף הערה: אין לי שום ספק שמחיר היחידה יעלה על 4,200 ל"י, הוא יגיע עד 5,000 ל"י. במידה שמחיר היחידה יהיה יותר יקר ייבנו פחות יחידות דיור, כלומר לא נעלה על תקציב של 50,400,000 ל"י.

היות ועלינו לפעול במהירות הגענו להסכם לבקש מוועדת הכספים של הכנסת אישור מפרעה בסך 5,000,000 ל"י לחקופת ינואר-מרס על חשבון הסכום הכולל של 18 מיליון ל"י בו תסתף הממטלה. גם הטוכנות תיתן מפרעה על חשבון 32 מיליון הל"י בהם היא תסתף. בקשתנו היא לוועדת הכספים של הכנסת תאלץ מקדמה זו במסגרת התוכנית של 50 מיליון ל"י. היות וכאן קובע כל יום, במידה ולא נצליח להוציא לפועל במהירות את התוכנית הזאת נצטרך לבנות טוב פחונים. בינואר אנחנו יכולים להפעיל עד 4,000 יחידות מתוך 12,000.

עדיין לא נקבע סופית איפה יוקמו יחידות אלה, אבל ברור שיהודי אירופה, שהם בחלקם בעלי מקצוע, יקבלו מקומות עבודה בחלק המאוכלס של הארץ וזה יחייב אותנו לבנות במושבות על-יד תל-אביב וחיפה, דבר שעד כה לא עשינו. אין טעם להעביר בעלי-מקצוע לקריית-שמונה או לדימונה. גם בעתיד נבנה בעיקר בנגב ובגליל, בהתאם לעקרונות של פיזור האוכלוסייה.

התוכנית הזאת כוללת גם תוספת חדרים במושבות, במידה שמושבים מסוימים יוכלו לקלוט משפחות, אם הבית הישן אינו מתאים וצריך להוסיף חדר, או צריך לבנות בחיה לבעלי מקצוע, או להוסיף יחידות דיור במושבים קיימים - נעשה זאת.

אנו בודקים תוכנית לבניה בקיבוצים. ההנחה היא שהזרמים הקיבוציים יקלטו מעליה זו חלק יותר גדול מאשר בשנים האחרונות.

התוכניות האלה אינן קשורות עם המקדמה המבוקשת. אישור המקדמה פירושה בניה בהתאם לתוכניות קודמות, לבנות כל חודש 2,000 דירות התוצאה תהיה טוב מעברות.

מ"מ היו"ר י. אפרתי:

היוה צריך לאשר את המפרעה. וויכוח  
נערוך כשנדון על החוכניה כולה. אני  
מציע לאשר את המקדמה בסך 5,000,000 ל"י.

ז. טוזאייב:

אני מבין את דחיפות הדבר, אבל שמעתי  
לא פעם הערות על-חשבון ועדת הכספיה שהיא  
גורמת לאינפלציה.

מר טנה:

נגיד הבנק מר חורוביץ מסכים לחוכניה.

ז. טוזאייב:

עם כל הדחיפות של הדבר האם אי-אפשר  
היה להביאו לפני יום-יומיים? כיון  
מבקטיה מאתנו לאיר הלוואה בסך 5,000,000 ל"י, על חשבון התקציב לשנת  
1957/58, את האיטור שלנו לא יהיה קטור עם תוכניה מסוימת, אלא יל  
בו נחיתה קרדיט למשרד העבודה, אני מסכים שניתן את האיטור.

א. הרצפלד:

אני חומך בהצעת חה"כ טוזאייב.

י. פורדר:

אני מציע לאשר את המפרעה.  
שאלתו של חה"כ טוזאייב מוצדקת, צריך  
להיות פעם איזה בירור כולל. על-ידי האיטור שלנו ברור שאיננו  
מאטרים את החוכניה כולה על סך 50 מיליון ל"י, אבל למעשה אנו מאטרים  
את השתתפות הממשלה, ז.א. אנו מאטרים לא רק 5 מיליון ל"י לבניית  
דירות אלא בערך המחצית של השתתפות הממשלה. מפני שזה המינימום  
ממה שהממשלה צריכה לתת, השאלה צריכה להיות מה יכולה לתת הסוכנות.  
אני מציע לאשר את השתתפות הממשלה.

מר טנה:

על-ידי 5 מיליון הל"י אנו צריכים  
להחייב על ביצוע חוכניות בסך 25 מיליון  
ל"י. השאלה היא להפעיל במסך ללויה חודשים אלה, ינואר, פברואר ומרס,  
כ-6,000 יחידות דיור. אם תקבלו את הצעת חה"כ טוזאייב כלילונה,  
פירוש הדבר שאתם מגבילים אותנו בביצוע ועד הבירור מעכבים אותנו  
להתחיל בביצוע במלוא החנופה אלא רק בחלק. אני חושב שבחודשים ינואר-  
פברואר אנו יכולים להפעיל 6,000 יחידות דיור ואם לקווח ועד פברואר  
הכנסת חגיע לבירור על החוכניה כולה, אני מציע שאיטור המקדמה בסך  
5 מיליון ל"י פירושו יהיה אוטוריזציה על חתימת חוזים בסך 25,000,000  
ל"י, בתנאי שיוחלט כי יהיה דיון על החוכניה הכוללת.

הצעת מר טנה נתקבלה

אוצרה מפרעה בסך 5,000,000 ל"י

הישיבה ננעלה בשעה 11.15.